

401/12011

הירחון הישראלי

התאחדות נילאוס
הספרית

לבול אחת

ביום יום העצמאות תשכ"ט מוקדשים לחיל השריון ולחיל הים
הספרית

מְעוֹנִיִּים בְּחִלְפִין עִם יִשְׂרָאֵל

EXCHANGE WANTED

Hans Wodak Hurtado
Apartado Avieca 610
Pasto (Narino)
Republica de Colombia
South America

Quevarec Hervé
Balanec,
Pleyben, S. 29
France

Werner Huppert
Wuppertal-Elberfeld,
Kaufbachstrasse 20,
West Germany

Norman M. Sullivan
1509 Gemwood Drive,
Whittier, Calif. 90601,
U. S. A.

Belia Emilsa Pedroza Vásquez
44. Avenida No. 19-41 zona 5
Guatemala, Guatemala.
Centro América.

Gerda Lissa-Hauer,
Minagut,
A-3730 Eggenburg
Austria.

TARHAN SUNGUR
P-22 Blok, Daire 19
3. KISIN-Ataoy
Istanbul, Turkey

B. v. d. Oosterkamp,
Spinakker 26
Bennekom,
Holland.

Lutz Mueller,
Essener Str., 41, b.
7025 LEIPZIG,
D D R

Pal Francis Hansen
Ilaveien 81,
Fredrikstad,
Norway

Stavcoula Soumela,
Analypseos 55,
Thessaloniki,
Greece.

Sergio Caballos Raigosa
Apto Postal 440,
Querétaro, Qro.
Mexico.

Umberto Conca-Mueller
Trottenstr. 20,
Ennetbaden 5400
Schweiz.

Daniel Redon,
19 Rue de Beaupuy
87 LIMOGES,
France.

בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

ניסן, תשכ"ט April, 1969

הקמת מוזיאון בולאי, תערוכה לאומית ב- 1970
 והתערוכה הבינ-לאומית ב- 1973

בישיבת הוועד הפועל שהתקיימה ב- 25 בפברואר דובר, בין-השאר, על הצורך בהבטחת התחייבות הממשלה לקבוע עקרונית הסכמתה לקיום התערוכה הבין-לאומית בישראל בשנת 1973. הודגש על ידי כל הנוכחים שחובה לקבל התחייבות בכתב של השרות הבולאי ומשרד הדואר שאמנם יש בדעתם לממן תערוכה בין-לאומית בישראל, למען למנוע אי-נעימות להתאחדות, במקרה שזו תבטיח חסותה של הפדרציה הבין-לאומית לבולאות והדואר לא יקיים את התערוכה, כפי שקרה בעבר.

אחרי וויכוח ער הציע מר ניר שעם קבלת תשובה חיובית ממנהל השרות הבולאי, מר מ. כהן, יש לקבוע את התאריך המשוער והמקום, ולפנות רישמית לפי"פ. כמו כן יהיה צורך לפנות למשרד התיירות ולגורמים אחרים היכולים להיות לעזר באירגון התערוכה.

* * *

להלן כמה ידיעות אחרות מהישיבה האחרונה : ועדת בקורת : חודשה ה- החלטה להזמין את חברי וועדת הבקורת של ההתאחדות לכל ישיבות הוועד הפועל. התערוכה הבין לאומית בבודפסט : הוחלט לדחות את הדיון בנושא זה לישיבה הבאה כאשר אנשי חיפה יהיו נוכחים.

משלוח ברכות לשנה החדשה : הוחלט לחדש את הנוהג לשלוח ברכות לשנה החדשה. החל מסוף שנת 1969. החבר ויסלברג קבל על עצמו להכין כרטיס ברכה יפה ולהדפיסו בכמות מספקת במשך חודש חודשיים.

הפנייה של בני ברית "הילל" מארצות הברית. נתקבלה פנייה נרגשת מהמוסד הנ"ל המבקשת מן ההתאחדות להשיג מתנות של בולים וחומר בולאי אחר לחלוקה בין זקנים המרותקים למטתם בבתי החולים, דבר הגורם לרפוי טרפי מועיל לאנשים אלה. האגודות המסונפות להתאחדות מתבקשות להפיץ את הפנייה הזאת בין חבריהן. הכתובת למשלוח המתנות היא בעמוד 18.

עטופי אבל ויגון על מות

אבא חושי ז"ל

התאחדות אגודות הבולאים בישראל

חדשות הבולאות בישראל

שני בולי ישראל החדשים שיופיעו ב- 16 באפריל, לכבוד חיל הים וחיל השריון, במסגרת בולי עצמאות, צויירו בידי א.וי. יורש מירושלים - ציירי בולים חדשים בדואר ישראל.

בול יובל אירגון העבודה הבינ-לאומי, המראה פועל עם מכוש (פסל בגן האירגון בג'נבה) על רקע סמל האירגון, צוייר בידי א. אדלר מחולון.

הבול הרביעי שיופיע יחד עם בולי העצמאות, הוקדש ליום הזכרון לחללי צה"ל. הוא מראה דגל בחצי התורן, פריימכחולו של א. קלדרון מתל-אביב.

שאגל הסכים שהבול יודפס בישראל

כשנתיים התנהל משא ומתן עם הצייר מארק שאגל על הדפסת בול בישראל לפי יצירתו של האמן היהודי הדגול. המשא ומתן המיגע לא היה על עצם הסכמת שאגל להנפקת בול מיצירותיו, שכן בענין זה היה האמן נדיב מאד והעמיד לרשות הדואר את יצירתו "דוד המלך" ללא כל תמורה. הקשיים שנערמו היו על אופן ההדפסה של הבול ובעיקר מקום ההדפסה. שאגל העמיד כתנאי שהבול יודפס בצרפת והוא אישית יפקח על ההדפסה. דואר ישראל לא קבל את ה- תנאי וזמן מה היה קפאון בהכנות להנפקת הבול.

השנה חל מפנה בעמדתו של שאגל והוא נאות לפקח על ההדפסה ב"קורספונ-דנציה", מעבר לים. הבול מודפס בבית הדפוס של חברת "לוינ אפשטיין" בבת-ים ואולם כל שלב בהדפסה טעון אישורו של שאגל. עתה נמצא הבול בשלבי הדפסה סו-פיים וכפי הנראה הוא יופיע יחד עם עוד בולי אומנות מפרי יצירות אמנים ישראלים.

חותמות חדשות

ב- 1 באפריל תפתח ב"גן האם" בחיפה תערוכת פרחים ותוטבע חותמת מיו-חדת. באותו יום תפתח סוכנות דואר מסוג א' בסוכנות הספרים של ברונפמן ב-תחנת האוטובוסים המרכזית בירושלים ובקרית מטרסדורף בירושלים, תעלה סוכנות הדואר מסוג ב' ל-א'. ב-1 באפריל תעלה גם סוכנות הדואר בשכונ ד' בטבריה מסוג ב' לסוג א'.

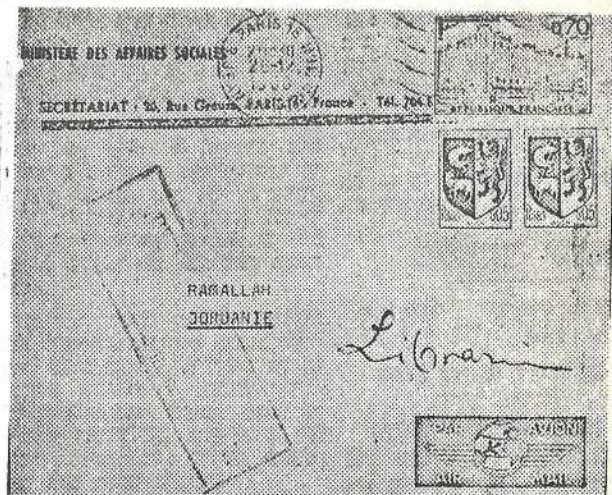
חותמת זכרון לדואר בקומראן

בקומראן, על גבול יהודה ובנימין, מול צוקי הפשחה, נחנך סניף דואר ישראלי. ב-טקס נכחו שר הדואר ישראל ישעיהו, פרופ' יגאל ידין וקהל מוזמנים.

לציון המאורע הופיעה חו-תמת מיוחדת שביום חנוכת ה-דואר הוכנס למרכזה צבי זעיר סמל דואר ישראל.

דואר צרפת אינו רוצה לדעת

לאחר מלחמת ששת הימים הודיע איגוד הדואר העולמי לכל משרדי הדואר בעולם, לבקשת ישראל, שדברי הדואר המיועדים לשטחים המוחזקים בגדה המערבית חייבים ב- ציון "דרך ישראל" (וויא ישראל), בלי להזכיר את השם "ירדן". ואמנם, נושאים דברי דואר הנשלחים מארצות תבל שונות לגדה את הכתובת "דרך ישראל". רק ארץ אחת יוצאת דופן : צרפת.

סופרנו ב.א. ברקאי, מספר לנו, כי נפל לידינו מכתב רשמי שנשלח על-ידי ה- מיניסטריין הצרפתי לסעד בפאריס ב- 26 בדצמבר 1968, לרמאללה, והמעטפה נושאת את שם הארץ "ירדן". משום כך נשלח המכתב בהתחלה לרבת-עמון ומשם הוחזר לשולחו בצרפת בציון "לא נמסר לתעודתו לרגל כיבוש שטח ירדני על-ידי האויב" באמצעות הצלב האדום חזר המכתב למשרד הדואר הישראלי והגיע לתעודתו ב- 16 בפברואר. מ- עבר למעטפה מתנוססות החותמות של רבת-עמון ושל ישראל (צה"ל רמאללה) זו בצד זו. חותמת בנוסח אנגלי "להחזיר לשולח, המסירה נמנעה בשל כבוש שטח ירדני בידי האויב" ונוסח דומה בערבית, ידועות, למעשה, בירדן בלבד. מכתבים שנשלחו לרצועת עזה, סיני או הרמה הסורית, בלי שצויין עליהם "דרך ישראל" לא מגיעים לתעודתם ובמדה שהם מוחזרים, אין עליהם חותמות מיוחדות, פרט להערות בכתב יד. קוריוז מעניין : מכתב שנשלח לערבי בקונסטה שברמת הגולן, אולם לא צוין עליו "דרך ישראל", אלא נכתב עליו "קונסטה, סוריה", הגיע אמנם לסוריה, אולם הללו, בבושתם הרבה, לא הודו שקונסטה לא בידם ולעומת זה ציינו פשוט... בלתי ידוע (!).

למכתבים המתוארים לעיל, מצורפת הודעת דואר ישראל בנוסח זה : דבר דואר זה נתקבל זה עתה בישראל לאחר שכותב לראשונה בצורה מוטעית".

לחברנו מר שני בקגיעו לגבורות

כ ה ל י

האגודה התל-אביבית לבולאות

„יצאת מצרים“ בכול שווייץ

מספר ניכר של חותמות-זכרון וחותמות מיוחדות הוטבעו בשווייץ לכבוד אירועים יהודיים - בעיקר קונגרסים ציוניים. לעומת זאת לא הופיעו בשווייץ בולי-זכרון לכבוד אישים או אירועים יהודיים. סנונית ראשונה, בצורת בול זכרון בנושא "עם ישראל שותה ממעין משה", תופיע ב- 29 במאי השנה. השם שניתן לבול, הוא תרגום מן הנוסח הצרפתי של דואר שווייץ, אשר לפי שעה אינו מביא פרטים נוספים, מלבד ההודעה שיהיה זה בול בערך נקוב של 20 סנט בתוספת 10 סנט לטובת מוסדות סעד במדינה, במסגרת סידרה "למען המולדת" (פרו פטריה). נראה שהמדובר ביצירה אמנותית הקשורה ב"יצאת מצרים" והמתארת את בני ישראל שותים מים במדבר. (חלון בכנסיה בברן)

פני בלנקרס כהן - בכול מונגוליה

האלופה האולימפית (היהודיה ?) ההולנדית, פני בלנקרס כהן, הופיעה ב- ימים אלה בכול זכרון מיוחד שהונפק בדואר מונגוליה (!) בסדרת "אלופי אולימפידות". בסידרה מופיעים ספורטאים - אלופים באטלטיקה, באולימפיאדות אנט-וורפן 1920, פריס 1924, ברלין 1936, לונדון 1948 הלנסינקי 1952, מלבורן 1956, רומא 1960, טוקיו 1964 מקסיקו 1968.

בסידרה 8 בולים וגליון זכרון ובו תמונת המתאבק המונגולי ג'יג'ידין מונפבט. בבולים מופיעים: פאו נורמי מפינלנד, ג'סיה אוונס, וילמה רודולף ודונלד שילנדר מארה"ב, לסלו האפ מהונגריה בוריס סאהלון מברז"מ, אקינורי נאקאימה מיפאן וכאמור פני בלנקרס כהן מהולנד.

מגן דוד בצ'כוסלובקיה

בין החותמות הרבות המוטבעות בצ'כוסלובקיה למיני אירועים, מצאנו אחת עם מגן דוד קטן, המופיע בסמל של העיר זגרב.

שמיר צייר בולי טוגו

סדרה נוספת של בולי טוגו צוירה באחרונה בידי הציירים הישראליים, האחים שמיר מתל-אביב. לבולים יש למעשה עוד אספקט ישראלי: הנושא שהציירים העלו בבו-לים הוא "מפעל הפיס" של טוגו שכידוע אורגן שם בעזרת "מפעל הפיס" הישראלי. הבולים מתארים כרטיסי "מפעל הפיס" של טוגו, אחד מוחזק על-ידי אפרוח והאחר על-ידי פרסה ש...עשויה להרבות מזל למחזיקים "פיס"... האספקט הישראלי השלישי בבולים אלה, זו הדפסתם בירושלים אצל המדפיס הממשלתי.

"בראשית אלוהים"
ראה "יומן אמריקה"

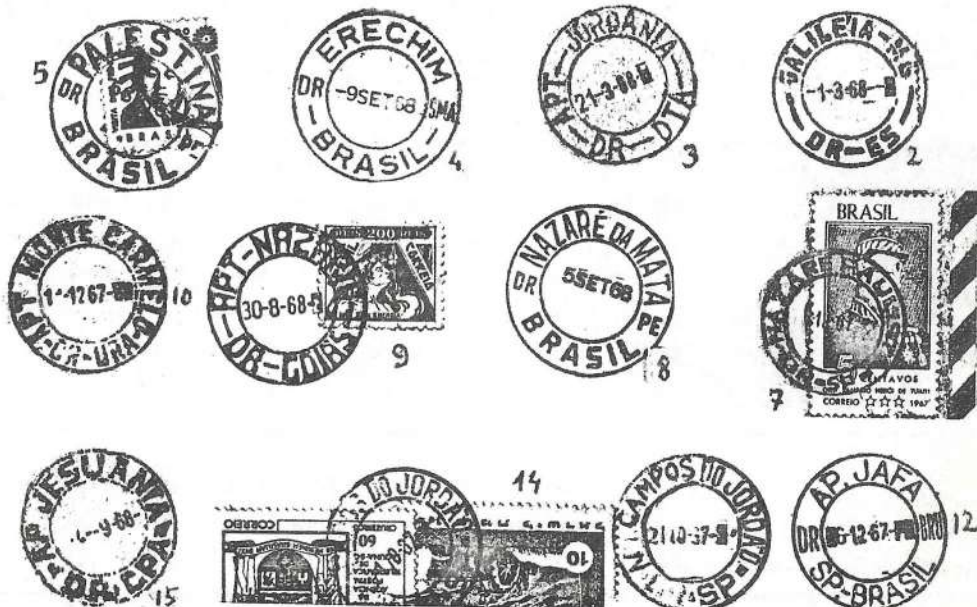

הנקודה היהודית...

- מאת יוסף לבקוביץ -

מתוך שפע החותמות הברזיליאניות, בישוביה הרבים של המדינה, רחבת-הידיים, מצויים לא מעט ישובים בעלי שמות תנכ"יים או עבריים, שבודאי עניין בהם לאספני יודאיקה. בחוברת מס. 3 סקרנו את חותמות הזכרון והבולים של ברזיל, בעלי משמעות יהודית. ברשימה זו נזכיר 15 ישובים בהם מצויות חותמות בעלות שמות עבריים או בעלי משמעות יהודית.

- (1) Belem בית לחם, עיר בדלתה האמזונס. חותמת בשם זה היתה בשימוש עד לפני כ- 20 שנה. כעת נושאת החותמת את שם האיזור.
- (2) Galillea גליליה, עיירה במרכז ברזיל.
- (3) Jordania ירדניה.
- (4) Erechim (ירחים או יריחו) עיר בדרום ברזיל.
- (5) Palestina עיר במדינת סן פאולו.
- (6) Nazare נצרת, במדינת Bahia.
- (7) Nazre - Paulista - נצרת של פאולו.
- (8) Nazare de Mata נגבול הצפוני.
- (9) Nazario - מדינת גויאס (Goias).
- (10) Monte - Carmelo "הר הכרמל".
- (11) Monte - Siao הר ציון.
- (12) Jaffa - יפו.
- (13) Arao Reis "אהרון רייס" שכונה בעיר מרכזית בלו-הוריוז-נטה ע"ש מייסדה היהודי, אהרון רייס (הופיע גם בול לזכרו).
- (14) Campos de Jordao - שדות הירדן - עיר קייט במדינת סן-פאולו.
- (15) Jesuania (יהושע ?) בצפון ברזיל.

לאניות הצי של ארה"ב שמות יהודים

כל המבקש שמות יהודיים שהונצחו בבולי דואר וחותמות, ימצא כאלה לרוב בארה"ב. הנה הגיעו לידי מספר חותמות עם שמות יהודיים שהונצחו באניות הצי של ארה"ב.

בארה"ב מצויים ישובים רבים הנקראים בשמות יהודיים, אך הפעם נסתפק באניות.

מחקר בנידון זה גילה, שבארה"ב קיים הנוהג לקרוא לאניות מסוג משחתות בשמות של חברי בית הנבחרים שפעלו בענייני הצי, או קצינים של חיל הים שנפלו במשך שרותם.

בצי ארה"ב שרתו ומשרתים הרבה יהודים, ומספר אניות נקראו על שמם. ל- דוגמא כמה חותמות: (1) לזכר לובמן נוע, שעל שמו נקראה האניה DD-841. נהרג בשנת 1901 ע"י מתקוממים פיליפיניים. (2) לזכר ד"ר בן ריצ'רד ברונוס-טיין - רופא אניה שטבע ב-1942, אחרי שאניתו טורפדה ע"י צוללת גרמנית. (3) לזכר סיימור דויד רוחמקין, שטבע אחרי שאניתו טובעה בשנת 1943 ע"י היפנים בסביבות האי סאבו. (4) AD 37 הנקראת על שם סמואל גומפרס - מנהיג הפועלים ומייסד אגוד העובדים בארה"ב. (5) DD 16 הנקראת על שם אדמירל יוסף שטראוס-שרת בזמן מלחמת העולם הראשונה כמפקד הצי בתעלה האנגלית.

בכתב העת האמריקאי "ישראל פילטליסט" מספר 7-8 XIX, הופיע מאמר מ- עניין של ד"ר א. סטדלר מקליבלנד על הנושא "A Judaica Navy", ובו מונה המחבר שורה של שמות יהודים שעל שמם נקראו אניות.

אנו מראים כאן בול חדש של איי קוק ש"רוקנו" בחודשים האחרונים את כיסי האספנים: לסדרה מן המניין נוסף עתה בול ב-8 דולר, המשך לבולים של 1, 2, 4, 5, ו-10 דולר (!)

לחברנו אריה נגה

אבלים אתך על מות אמך ז"ל

האגודה התל-אביבית לבולאות

יומן אכריקה

- מאת ד"ר מיכה טיינר -

"בראשית אלוהים" בבול "אפולו 8"

המנכ"ל החדש של דואר ארה"ב, מר ווינסון מ. בלאונט, הודיע כי, לאור "דרישת הציבור", ישונה ציור הבול שיופיע ב- 5 במאי ביוסטון (טקסאס) לכבוד החללית "אפולו 8", לציור תחוספנה המלים "בראשית אלוהים...". מתוך התרגום האנגלי המודרני של התנ"ך. מלים אלה הן זכר לכך שאלוף (לויטנאנט קולונל) וויליאם א. אנדרס קרא את תחילתו של פרק א' ב"בראשית" מתוך החללית, כעין "ידיעה מן המרחב, אל תושבי כדור הארץ". קריאה זו (האסורה, בעצם, על פי החוק - מחשש ערבוב הדת והמדינה) לא היתה "בתכנית", אלא בוצעה על ידו - פונטאנית, בהשפעת המראות המרהיבים שראה מן החללית. אך דווקא קריאה זו נח-רטה עמוק בזכרון המיליונים שהאזינו לה, בשידור (החי) ברדיו ובטלביזיה, ו-הפכה לסמל מלולי של טיסת החללית "אפולו 8". זו הפעם השניה בתולדות ארה"ב שהמילה "אלוהים" מופיעה בבולי דואר. אך זו הפעם הראשונה שציורו של בול שונה, לפי דרישת הקהל, לאחר שכבר פורסם רבים.

לבסוף, יתכן שמקום טקס יום הופעת הבול (חותמת יום ההופעה הרשמית) ישונה, הבול יופיע ביוסטון (טקסאס), מכיוון שזהו מקום מפקדת רשות החלל ה-לאומית של ארה"ב, "מרכז העצבים" של כל טיסות החלל. סינאטור היו סקוט מ-פנסילבאניה (תומך וותיק של ישראל) מנהל עכשיו מערכה בודדת בוואשינגטון, ל-העביר את טקס יום ההופעה אל... אפולו, פנסילבאניה, שהוא משרד הדואר היחיד בארה"ב בשם זה. עיר זו נמצאת באזור המפורסם בתפוחי העץ שלו, כמו גם העיר... מארס. הבעיה כאן היא כספית ופוליטית באחד. מימונו של טקס יום ההופעה (העולה רכבות דולארים) נעשה בדרך כלל על-ידי חברות ואנשים פרטיים, ולא על-ידי משרד הדואר.

ה צ ע ה מ ה פ כ נ י ת

הצעה לחידוש בסדרי הדואר בארה"ב כמעט שנעלמה בין מאות עמודי הצעת התקציב לשנת 1969/70, שהוגשה לבית הנבחרים בוואשינגטון על-ידי הנשיא-היוצא, ג'ונסון. לפי הצעה זו יונהג תעריף אחיד של 7 סנט (לכל שתי אוקיות, שהם 28 גרם) לכל המכתבים בגבולות ארה"ב. תעריף זה ימלא את מקום התעריף הנוכחי של 6 סנט למכתב רגיל, 10 סנט למכתב בדואר אוויר. הסיבה: רוב המכתבים כבר נשלחים בדואר אוויר בין כה וכה (במידה ויש מקום בתא המטען של מטוס הנוסעים הסדוי). עם התעריף האחיד ישלחו כל המכתבים בדואר אוויר. במחיר זה הרי משלוח מכתב מפלורידה לאלסקה (בערך אותו מרחק כמו מניו-יורק לתל-אביב) הוא "מציאה" ממש... מצפים לכך שהצעה זו תתקבל ותיהפך לחוק בקרוב.

בולי ישראל בשוה דאריקאי

ולים
ות
דים,
זה.

מחיר בולי ישראל
הראשונים ובולי דואר
שלמים של בול "הלבנון"
בגלל הרקע שהודפס על ו

הכל על בול דגל ישראל

- מאת מורי חפץ, ארה"ב -

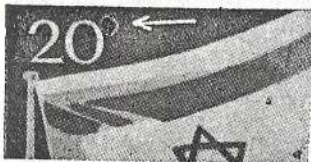
אנו שמחים להגיש לקוראינו מחקר בולאי על בול דגל ישראל, פרי עתו של מורי חפץ מארה"ב, הנחשב לבר-סמכא בתחום זה. תודתנו נתונה גם למר חיים גמזו שתרגם את המאמר והביאו לדפוס. ב-31 בחודש מארס 1949 ניפקה ישראל בול דאר כחול בערך של 20 פר"עם דגלה הלאומי של ישראל כפי שאומץ ע"י המועצה הזמנית של המדינה. הבול צויר ע"י פ. קראוז מת"א. הוא הודפס בשיטת הפוטו ליטוגרפיה בגליונות של 100 ומנוקב ניקוב של $11\frac{1}{2}$.

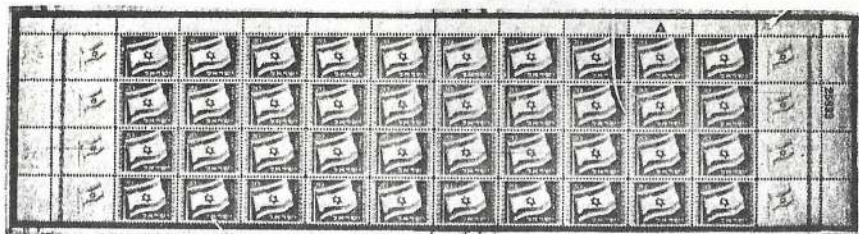
בגליון יש איפוא 10 שורות שבכל שורה 10 בולים. בשורות החיצוניות מ-ימין ומשמאל היו שבילים המציגים סקיצת הדגל. מכירת הבול הופסקה ב-31 במאי 1950.

אין לנו פרטים על כמויות המכירה ומאחר שמספר הצמדה הגבוה ביותר הנו 30,000, אני מניח שמקסימום הבולים שהודפסו הוא 3 מליון בולים ואולם מספר הבולים שנמכרו קטן בהרבה ממספר זה. כיוון שלבול זה היה מספר צמדה אחד, הוא הודפס ב-3 הדפסות נפרדות. קשה לזהות את ההדפסות, אלא באמצעות מספר הצמדה. ההדפסה הראשונה הנה בדרך כלל בהדפסת צבע כחול כהה. מספר הצמדה, ש-מצוי אצלי, מוגדר במשולש כחול מעל לבול ה-9 שבגליון. אני מזהה הדפסה זו לפי מספרי הגליון מ-1 עד 10,000.

ההדפסה השניה היא בכחול יותר בהיר. המשולש המכיל את מספר הצמדה הוא שטוח בראשו. הדפסה זו מצויה במספר הגליונות הנערך בין 10,000 ל-20,000. ההדפסה השלישית, בצבע כחול בינוני, הדומה בצורתה להדפסה הראשונה. מספר הצמדה במשולש דומה וזהה כמעט לזה של ההדפסה הראשונה, ברם מצויה נקודה כחולה ב"מגן דוד" של הדגל בבול השמאלי התחתון של הצמדה (מס' 19 בגליון). הדפסה זו מצויה במספר הגליונות בין 20,000 ל-30,000. יהא זה לתועלת רבה, אם אוכל לקבל הערות ודיווחים לזהוי הדפסות אלו במיוחד לגבי מספרי הגליונות.

שיטות ההדפסה בשנת 1949, היו בלתי בשלות, בחינת בוסר. כתוצאה מכך מצויים, במיוחד בגליון כזה של 100 בולים, הרבה טעויות, כגון שברים, נקודות שלפוחיות וכו'. רוב הטעויות המפורטות להלן הנן טעויות המצויות אצלי באוסף, חלקן נסקר אף ע"י אחרים. יש מקום להרבה תאורים וחדושים בנושא הטעויות ואודה לכל מי שיוכל לשפוך אור חדש לבול זה.

להלן תאור השבויים

- נקודה מעל ה-א' - בבול 91 בגליון, בכל ההדפסות ישנה נקודה בקצה השמאלי ה-עליון של האלף, במלה "ישראל" בעברית.
- שובש ב"ישראל" - בול 25 בגליון, באות E במלה ישראל באנגלית. אצלי מצויה טעות כזו בהדפסה השלישית ובמספר גליונות נוספים בלתי מזהים, אני מאמין שטעות זו מצויה בכל ההדפסות.
- נקודה ב-E - נקודה קצרה בחלק העליון השמאלי של ה- E ב"ישראל" באנגלית. בול מס. 20 בגליון (חלק מהצמדה) מצוי בהדפסות I ו-II. לא מצוי בהדפסה III.
- דגל קרוע - הטעות מצויה בקצה האמצעי הימני של הדגל בצורת קרן אור לבנה. בול מס. 61 בגליון. באוספי אין זהות לגבי ההדפסה. אולם קטלוג "מוסדן" מדווח כי הטעויות מצויות בגליונות 1 - 2000 להדפסה הראשונה.
- מעגל קטן - מצוי בקצה הימני העליון של הספרה 20, בול מס. 46 בגליון. לא יכולתי ליחס טעות זו להדפסה מסוימת. נראה לי, כי ה-טעות מצויה רק במעטפת יום ראשון רשמיות. הטעויות תוקנו בשלב מאוחר, ברם הטעות עדיין נראית באפן קל.
- נקודה בקצה הדגל - בול מס. 60 בגליון. השבובש מצוי בצורת נקודה כחולה בקצה הימני של הדגל. אצלי הטעות מצויה בגליון הנראה לי כחד-פסה שניה וכן במספר נוסף של גליונות בלתי מזהים.
- שובש בשובל - נקודה קצרה כחולה לאורך החלק התחתון האנכי של השובל. זו טעות חדשה, שלא ראיתה מדווחת קודם לכן, ברשותי העתק א-חד וראיתי עוד מספר העתקים. מצוי בשובל של בול 30 בגליון ומצוי בהדפסה השלישית בלבד.
- נקודה בשובל (סרט) הדגל - נקודה בקצה השמאלי של הדגל, במרכז התחתון של ה-סרט הכחול. בול מס. 39 בגליון. מדווח ע"י "מוסדן" כמצוי רק בגליונות 1 - 4000, דהיינו להדפסה הראשונה.
- שבר ב"0" - של ה"ספרה 20, במקום שעה 11", בול מס. 15 בגליון. "מוסדן" מציין טעות זו, מבלי לתארה בתמונה. אצלי היא מצויה מהד-פסה ראשונה. אין טעות בהדפסה שלישית. לגבי הדפסה שניה - אין לי ידיעה.
- קצה דגל משובש - בול 26 בגליון. מצוין ב"מוסדן", לי אין העתק ולא ראיתי טעות כזו.
- בועה (כדורית) צבועה - בועה כחולה בקצה השמאלי בגבול האנכי, שגיאה זו, כנראה בגלל פלטה משובשת. בול 1 בגליון. ברשותי טעות כזו מהדפסה שלישית. נקודה לבנה - בקצה השמאלי התחתון של הדגל. לפי "מוסדן" זהו הבול ה-48 בגליון.

בול לי א"ם

מאת חיים לנגלבן

שירותי הדואר של האו"ם הוציאו ב- 10 בפברואר סדרת בולים חדשה, המוקדשת ל"מכון האו"ם להכשרה ולמחקר". המכון למחקר החל בפעולותיו בשנת 1965, ומגמתו - אימון והכשרה של בעלי מקצוע, בעיקר מן הארצות המתפתחות, כדי שישירות לאחר מכן במינהלי ארצותיהם, או במסגרת האו"ם עצמו. המכון - "יוניטאר" - מבצע מחקרים על נושאים המעסיקים את האו"ם, בעיקר בעיות של מדינות קטנות, בין השאר בעיות הגירה וטיפול במהגרים.

הבול החדש, בערך נקוב של 6 סנט - בצבע ירוק, אדום, כחול, צהוב ושחור, ו- 13 סנט - בצבעי ארגמן, אדום, כחול, צהוב, שחור ואפור - הודפס בשיטה לישו-גרפית על-ידי בית הדפוס הממשלתי של יאפאן בטוקיו. הערך הראשון יופץ בשני מיליון ו-700 אלף עותקים והשני בשני מיליון ו-200 אלף.

על כל גליון בולים מופיעות ארבע כתובות - שתיים למעלה ושתיים בתחתית העמוד. הן כוללות את סמל האו"ם, שם הארגון שלכבודו הוצאו הבולים - "יוניטאר" - ושנת הוצאת הבול. אותו הסכסס בשפה הצרפתית מופיע על גליון הבולים של 13 סנטים. את הבולים צייר האמן אולף מתיאסן מדנמארק. גודלם - 33x27 מ"מ.

סדרת בניינים

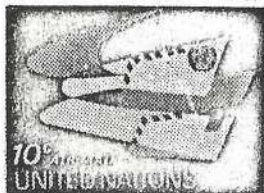
ב-14 במרס ש.ז. הנפיקו שירותי הדואר של האו"ם סדרת בולים בסדרת - "בניינים מפורסמים". הפעם זהו בניין האו"ם בעיר סנטיאגו בצ'ילה, המאכסן את הוועדה הכלכלית של האו"ם לאמריקה הלאטינית וכן את המכון הלאטיני - אמריקני לתכנון כלכלי וחברתי. הבניין נמצא בשדרות המרשילד בעיר, ובנה אותו האדריכל אמיליו דוהארט. הבול מבוסס על צילום הבניין, כפי שצולם והוכן לדפוס על-ידי אולי האמאן מדנמרק.

הבולים החדשים הודפסו על ידי המדפיס הממלכתי בברלין בשיטת הפוטוגרא-ביוורה. ערכו הנקוב של הבול הראשון - 6 סנט. הבול השני בערך נקוב של 15 סנט, כפי שנמסר לנו, יהיו המהדורות של הבולים כדלקמן: שני מיליון ו-700 אלף ל-בול הראשון ושני מיליון ו-200 אלף - לבול השני.

באותו יום הופיעו שני בולים נוספים: הבול הראשון הוא בערך נקוב של 13 סנט. על הבול רואים את האותיות "יו" ו"אן" - או"ם - משולבות זו בזו. הבול השני בדרג של 10 סנט - בול דואר אוויר חדש. בול זה מתאר מעטפות דואר אוויר מכוונות בכנפיים, משולבות בסמל האו"ם. אולם, הופעתם מוטלת בספק בגלל הגניבה המסתורית של בולי האו"ם שנשלחו מבית הדפוס למשרדי האו"ם בניו יורק, ובדרך "נעלמו". שלטונות הדואר של האו"ם דנים כעת - במקרה שלא יתגלו הבולים - בהדפסתם מחדש בצבעים אחרים.

* *

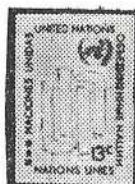
ב-2 באפריל יופיעו שני בולים בנושא "שלום" באמצעות החוק.

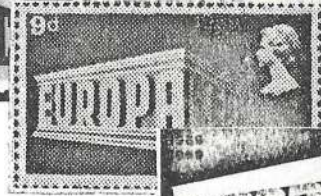
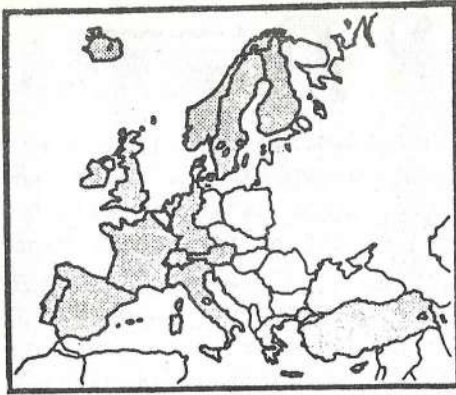

בול דואר-אוויר של האו"ם
שיופץ בקרוב

בניין האו"ם בסנטיאגו
בירת צ'ילה, על בול חדש

"אירופה המאוחדת" - 1969

לכאורה כלולות ב"איחוד אירופה" 19 מדינות בלבד : אוסטריה, איסלנד, איטליה, אירלנד, בריטניה, בלגיה, גרמניה, דנמרק, הולנד, יוון, לוקסמבורג, נורווגיה, פורטוגל, פינלנד, צרפת, ספרד, שוודיה, שווייץ ותורכיה. ברם, למעשה מוציאות יותר מדינות בולים בנושא "אירופה המאוחדת". יש מדינות "מאומצות" כמו אנדורה, ליכטנשטיין, סן מרינו, הוותיקן ואפילו קפריסין שאינה כלל ב- אירופה, המנפיקות בולים בנושא זה וזוכים בפופולריות רבה.

88 מדינות ליובל אירגון העבודה

במשרד העבודה הבינ-לאומי, שנוסד ב- 28 ביוני 1919 וב- 1946 הפך לסוכ- נות של או"ם, שמרכזת בג'נבה - יצויין השנה בהרבה בולי דואר. מאה חברות במוסד זה יותר ממאה מדינות, אולם רק 88 מהן הביעו עד כה הסכמתן על הוצאת בולים מיוחדים לציון 50 שנה למשרד העבודה הבינ-לאומי. ב"ארמון האומות" בג'נבה תערך ביוני השנה תערוכת בולים מיוחדת יוצגו בה כל הבולים שיוצאו. במסגרת המבצע.

הולנד הוציאה כבר ב- 25 בפברואר שני בולים בנושא זה, שציונם מורכב מ- 28 שורות של הכתובת : "1919, אירגון העבודה הבינ-לאומי, 1969". על-גבי 25 השורות, שהודפסו באותיות קטנות מאוד, מופיע שם המדינה, הערך הנקוב של הבולים ובאותיות גדולות ראשי תיבות של האירגון -

קפריסין, אף היא כבר הודיעה על הוצאת שני בולים בנושא זה : בשני ה- בולים ציור זהה - ידיים מסוגגנות ומפתחות עבודה.

כידוע תוציא גם ישראל בול מיוחד בנושא "משרד העבודה" ערכו של הבול יהיה 0.80 ל"י. (ראה "חדשות הבולאות בישראל").

על בול נוסף לשורת הבולים ליובל ה- 50 לארגון העבודה הבינ-לאומי הו- דיפו מדינות אחד הדואר של מזרח אפריקה - אוגנדה, קניה וטנזניה. בשלוש אר- צות אלה יונפקו במשותף ארבעה בולי זכרון עם נוף מקומי וסמל הארגון בצורת זוג ידיים אוחזות במפתחות עבודה.

תערוכות

בניו-יורק ננעלה בחודש מארס תערוכת הבולים הבין-לאומית "אינטרפקס". זוהי "תערוכת האביב" האמריקאית, שאינה מעוררת כמעט התרגשות אצל בולאי ארה"ב. התערוכה נפתחה במלון אמריקנה וכרגיל בתערוכות אמריקניות, לא בקור הקהל קובע את הצלחת התערוכה, אלא היקף המכירות. מבחינה זו היתה גם "אינטרפקס" תערוכה מוצלחת. היא נפתחה ב-14 במארס וננעלה ב-16 במארס. במשך שלושת ימי התערוכה הוטבעו שלוש חותמות זכרון: יום אומות מאוחדות, יום קנדה, ויום לבולאות אוויר וחלל; 40 מדינות זרות נטלו חלק בתערוכה, מספר נכר של סוחרים בולים ומרבית האירגונים הבולאיים בארה"ב וקנדה. בולאי ישראל לא השתתפו ב"אינטרפקס" אף על פי שאגוד יודאיקה בארה"ב, שקבל אגף מיוחד הזמין את בולאינו להציג.

"סטמפס 69"

פרס מסוג חדש יוענק בתערוכת הבולים "סטמפס 1969", תערוכת בולים ארצית הנפתחת בבנין "ה-חברה המלכותית" הבריטית, בווסטמינסטר, לונדון. ה-פרס הוא של משרד הדואר הבריטי וניתן מטעם מנהל הדואר מרג'והן סטאוהאוס. הפרס יוענק לתצוגה ה-טובה ביותר של בולים בריטיים מאז 1924. האמן שיצר את הפרס הינו רובין ברספורד, שהוא מומחה בעל שם עולמי ליצירת גביעים ופרסים מסוג זה. המבנה עשוי עץ מצופה בשכבת כסף, לארבעת ה-

כחלים יש צורת בול של הניקוב שבו. למעלה ראשה של המלכה, כפי שהופיע על הבול בערך נקוב של 1 סטרלינג, אך בצורה מוגדלת.

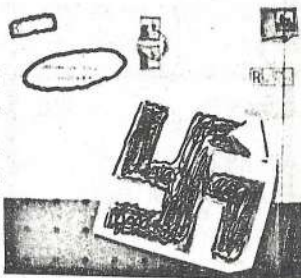
* * *

אנו מראים כאן תצלום מתוך תצוגתו של א.בן דוד מקנדה, "בולי צפת" בתערוכת "אינטרפקס" בניו-יורק. בתצוגה זו נתגלה פעמיים צלב-קס, הסמל הנאצי הידוע לשמצה. עם הגלוי השני נמצאו במקום שני צעירים בני 14-17, אולם לא המשטרה ולא הנהלת התערוכה פעלו נגד החשודים.

"סופיה 69"

תערוכת הבולים העולמית (בחסות הפדרציה הבין-לאומית)

תיערך השנה בימים 31 במאי עד 8 ביוני בסופיה. הקומיסר בישראל הוא מר ארווין קארו. מבקרי התערוכה יוכלו לשהות בבולגריה חודשיים בלי אשרות כניסה. הפטור יחול עד סוף 1969.

לצעירים בלבד

תערוכת הבולים הבין-לאומית הראשונה לנועד "יובנטוס 1969" תיערך בימים 8-3 באפריל בלוכסמבורג. לרגל המ-אורע הופיע גליון-זוטא של שלושה בולים.

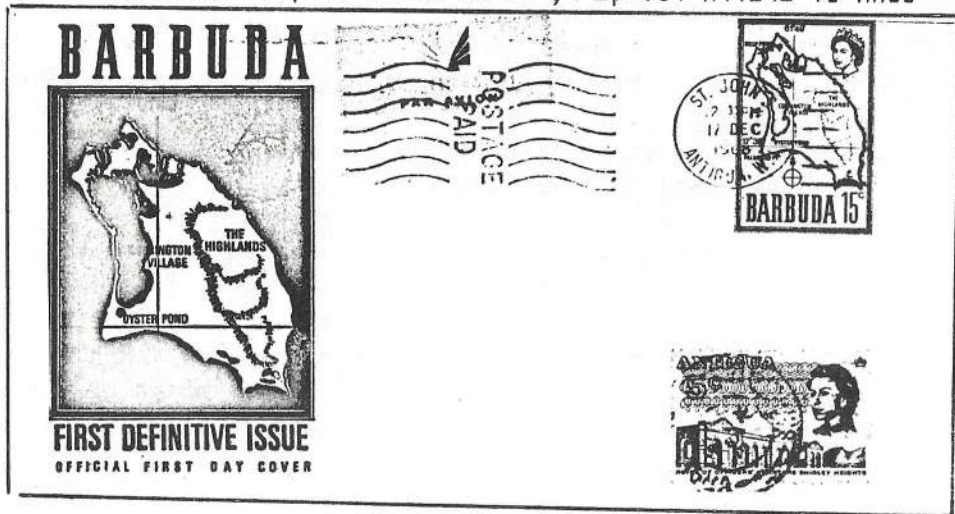
BARBUDA

דף נוסף

אי האלמוגים באיי ליוארד, ברבודה (הודו המערבית הבריטית, חלק מאנטיגו-אה) החל באחרונה בהוצאת בולי דואר. אלף וחמש מאות התושבים שבאי השתמשו עד כה (בשעת צורך) בבולי אנטיגואה. עתה החלו להופיע שם בולים מיוחדים וכבר הופיעה גם סידרת בולים לכבוד אולימפיאדת מקסיקו וסידרה מן המניין - דגים. נראה, שעדיין יוצאים מכתבי ברבודה מדואר אנטיגואה, שכן על גבי מכתבים שראינו באחרונה, שהגיעו מן האי, הודבק בול ברבודה, אבל הוחתם בחותמת דואר אנטיגואה.

שטחה של ברבודה 164 קמ"ר, יש בה בולים ואין לה חותמת...

ב א ג ו ד ו ת

חיפה באגודת חיפה, רח' הרצליה 24, קומה ב', מחקירות הפעולות בערבי ראשון וחמישי בשבוע: בחודש מארס התקיימו שלוש הרצאות - דואר נע בישראל - מ.א.רד. דרישות השיפוט בתערוכת בולים - ד"ר הקסטר; בולי הולנד - אבנר קנר; שאר הערבים הוקדשו לחלופין.

לוח הפעולות לחודש אפריל כולל: 6 באפריל, 10, 17 ו-24 יוקדשו לחלופין. ב-13 באפריל ירצה מנהל השרות הבולאי; ב-27 באפריל ירצה יצחק כהן מדגניה על הנושא "מלחמת ששת הימים".

אשקלון ב-25 בפברואר נערכה אספה כללית של חברי האגודה ונבחר ועד בהרכב הבא: יו"ר אפרים דפני; מזכיר-דן קרני; גזבר-יעקב עויזרוביץ; חליפין - נורוולד דניאל; ועדת בקורת - ד"ר סטינובר ומאיר בר-לב.

לא. קארו

השתתפותנו הכנה באבלך

על מות אביך ז"ל

התאחדות אגודות הבולאים בישראל

נאנסן ואמונדסן - חוקרי הקטבים

בשנת 1947 הוציא דואר נורבגיה סידרה בעלת 11 בולים, המתארים את תולדותיה של נורבגיה במשך 300 השנים האחרונות. בול אחד מראה את פריטיוף נאנסן (1861-1930) ורואלד אמונדסן (1872-1928). שני המלומדים הללו ידועים כחוקרי הקטבים הראשונים. על הבול גם מתוארת האניה "פראם" שבה הפליג נאנסן לקוטב הצפוני. פריטיוף נאנסן, חוקר ארצות הקוטב והמדינאי - כבר בשנת 1888 תייר את גראנלאנד. בשנת 1893 יצא ב"פראם", יחד עם אמונדסן לתיור הציר הצפוני שארך 3 שנים, עבר את הים הצפוני והלך ברגל עד למקום, שעדיין לא דרכה בו רגל איש. משנת 1910 עד 1913 נסע לאייר, לאיסלאנד, לשפיצברגן, לסיביר ולחבל אמור. בשנת 1923 קיבל פרס-נובל.

נאנסן היה גם מדינאי מובהק בעל לב אנושי חם. הוא הצליח בפקחותו לשמור על נויטרליות מדינתו במלחמת 1914-1918 שלא תיסחף למערבולת המלחמה. הוא ייסד את המשרד הבינלאומי - הנקרא על שמו, המזכה את כל משוללי הזכויות הפוליטיות בדרכיות בינלאומיות. בימי המלחמה הקודמת נתמנה על-ידי חבר-הלאומים נציב עליון לענייני שבויי המלחמה ופליטי המלחמה, בשנת 1920 אירגן נאנסן עזרה רבה לרעבי רוסיה.

רואלד אמונדסן, גיבור שני הקטבים, היה איש, שרצה לכבוש עולמות חדשים ואהב מאוד את העולם והאדם; בשנת 1894 עבד אמונדסן באוניה בין יורדי-הים. חשע שנים עבד והכין את עצמו לעבודה מדעית. בשנת 1903 יצא עם ששה חברים בספינה "גיא" אל הים הארקטי, לסביבות הקוטב הצפוני. הפעם לא הגיע לקוטב. בשנת 1910 הפליג באונית נאנסן "פראם" אל הקוטב הדרומי. בשנת 1911 עזב אמונדסן את האניה ובעזרת סוסים קטנים (פוני) נסע דרומה. ב-14 בדצמבר 1911 חקע על הקוטב הדרומי את הדגל הנורבגי, הוא היה הראשון שהגיע לקוטב. כדאי להזכיר, שבאותו זמן יצאה מאנגליה משלחת אחרת אל הקוטב הדרומי, משלחת ה-קאפיטאן סקוט. שני החוקרים לא ידעו דבר איש על אחיו, וחמשה-עשר יום אחרי אמונדסן בא לקוטב הדרומי.

קאפיטן סקוט נחל אכזבה איומה, שלא הוא הגיע לשם הראשון. בדרכו חזרה, גוע סקוט במדבר הלבן של השלג והקרח. בשנת 1912 חזר אמונדסן לנורבגיה. המלחמה העולמית הפסיקה את עבודתו כחוקר הקטבים, אולם, כאשר נשתתקו התותחים שוב יצא אמונדסן לדרכו, בספינה החדשה "מוד" הפליג מאיי-סיביר אל הקוטב הצפוני. אך הזרם הצפוני היה לו למכשול בדרכו, ואמונדסן החליט לטוס באווירון. ארבעה נסיונות של טיסה, בזה אחר זה, ניסה אמונדסן, ובפעם הרביעית טס במטוס האיטלקי "נורגה", יחד עם האמריקאי אלסוורת משפיצברגן אל עבר הקוטב. ב-11 במאי עולה האווירון, מסובב פעמיים את הקוטב, טס מסביב לארקטיקה שלא חקרוה, יורד פעם אחת באליאסקה ומגיע ב-14 במאי לטאלאר, שעל חוף מעבר-בארינג. ואף על פי שאין טיסתו זו נחשבת כגלוי הקוטב, באשר האנשים הגיעו לקוטב הצפוני אך בשנת 1937 (שמידט ופאפאינין הרוסים), בכל זאת נחשבה טיסתו של אמונדסן כאחד הנצחונות הגדולים לאומץ-רוחו של האדם ולהתקדמות המחקר המדעי. אולם מטרתו של רואלד אמונדסן עדיין לא הושגה. הוא שתקע את הדגל הנורווגי על הקוטב הדרומי, חלם שינעץ אותו גם בקרחוני הצפון.

אך לא אמונדסן לבדו התאוו לכיבוש הקוטב. גנרל איטלקי צעיר, נובילה שמו, יצא במטוס של ארצו אל הקוטב, נובילה לא נתכוון לחקירה בלבד, היה לו רצון להקדים בכיבוש את נורווגיה. הוא יצא כמתחרה של אמונדסן, כמי שרוצה להקדימו. אולם בשלגי הקוטב ובקרחיו נעלם אוירונאו של האיטלקי הצעיר, שובר-קרח רוסי, "סאדוב", יצא לעזרתו של נובילה. הוא הצליח להציל את נובילה עם חבריו מהמות בשלגי הקוטב. גם אמונדסן חרד לגורלו של האיטלקי הצעיר והוא טס להציל את נובילה. ב-17 ליוני 1928 עזב את בארגאן וטס לשפיצברגן. לבדו טס להגיש עזרה.

אמונדסן גוע בין שלגי הקוטב. ב-20 ביוני ידע כל העולם כי אמונדסן נעלם. לא נודעו עקבותיו. דק כעבור חודשים לאחר שנובילה כבר חזר לאיטליה, נמצאה במימי הצפון כנף אחת מאוירונאו של רואלד אמונדסן "לאטאמה".

* * *

בקטלוגים שמוציא השרות הבולאי מופיעים כל הבולים עם חצי שובל וראיתי כבר כמה אוספים של בולי ישראל, במיוחד אצל נוער עם חצי שובל. שאלתי מדוע מורידים את הפס המסיים את השובל וקבלתי תשובה שבקטלוג השרות הבולאי צוירו הבולים עם חצי שובל...

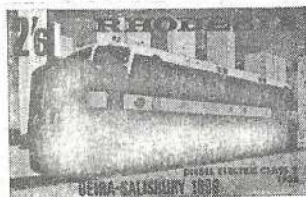
קטלוגים
בבקשתך

הנני פונה לממונים על הוצאת קטלוגים בשרות הבולאי, ש-יתנו דעתם על כך, שכן ערכם הכספי של בולי ישראל נקבע ב-שוק הבולים וכאן יש חשיבות לפס המסיים את השובל. מ. רוטשטיין, פ"ת.

הכל בקיצור > בצילון הופיע גול בודד ל"יום החיסכון הלאומי" המתאר נער על רקע גלגלי שיניים.

ארבעה בולי זכרון של ברבדוס מתארים מרוץ סוסים בארבעה שלביו - אמונים, זינוק, המרוץ והנצחון. ארבעת הבולים הופיעו גם בגליון זכרון. באוסטריה הופיע בול מיוחד ליובלו של הצבא האוסטרי. בבול שני חיילים חמושים בתצפית.

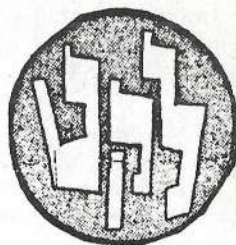
ברודזיה המורדת יופיעו ב-22 במאי ארבעה בולי רכבות. הבולים הוקדשו למלאות 70 שנה לרכבת ביירה-סלבורי.

יחי המלך...

ב- 11 בחודש מרס השנה היה פרד-
ריק ה-9, מלך דנמרק, בן 70. ליום הו-
לדתו הופיעו בול אחד בדנמרק עצמה ובול
שני במושב גרינלנד.
בול זה יראה מפה של האי הגדול
בעולם, וחצי-גוף של המלך בתלבושת
ארקטית.

לכבוד "סויוז 3"

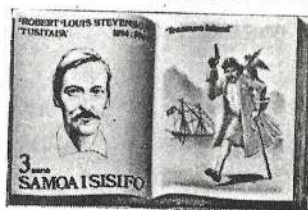
בברית המועצות הופיע בול לכבוד הקוסמונאוט גיורגי ברגובי ולכבוד
מיבצע "סויוז 3".

היעלו בולי וותיקן ?

בוותיקאן הוחל בהשמדת היתרות של כל ההוצאות מאז עליית פאולוס ה-6 ל-
כס האפיפיור. רוב ההוצאות הוותיקניות הודפסו בשנים האחרונות במיליונים ר-
בים, ולא היו כדאיים מבחינת ההשקעה.
עתה יש להניח, כי מחיריהם יעלו. לפי ידיעה מרומא, יגלה דואר הוותיקן
להבא את הגודל של תפוצת כל בול ובול.
כן נמסר, כי ב- 6 במרס הוצא - בפעם הראשונה מאז 40 שנה - בול לרגל
חג-הפסחא.

כמעט שערוריה

בול שכמעט עורר שערוריה הופיע ביפאן. הבול מתאר תמונה של צייר נודע
הקרויה "שיער", ורואים בו אשה עירומה למחצה, שאחותה מסרקה את שערותיה. ה-
נהלת הדואר בטוקיו חששה להוציא את הבול, פן תקום נגדה צעקה ציבורית. היא
נרגעה רק כשמספר גדול של ציירים ואמנים יפאניים אישרו, שזאת, אמנם, יצירה
אמנותית חשובה.

ליוכלו של סטיבנסון

במלאות 75 שנה למותו של רוברט לואיס סטיבנסון הופיעה עתה סדרה חדשה
של ארבעה בולים בסמואה המערבית. ארבעת הבולים מתארים את גבורי ארבעת ה-
ספרים הידועים של סטיבנסון 3 סנ. - "אי המטמון"; 7 סנ. - "הנחטף"; 20 סנ.
"ד"ר ג'קל ומיסטר הייד"; 22 סנ. - "סכר הרמיססון".
בכל בול, המודפס בצורת ספר פתוח, מופיעה תמונתו של סטיבנסון ותמונה
מתוך הספר לו הוקדש הבול.

הכחובת לפי
הידיעה בעמ' 3.
B'nai Brith Hilel Foundations, 15 East 40 Street,
NEW YORK, 10016, U.S.A.

חודש אפריל מכירה פומבית

אצל

Roos

רוז

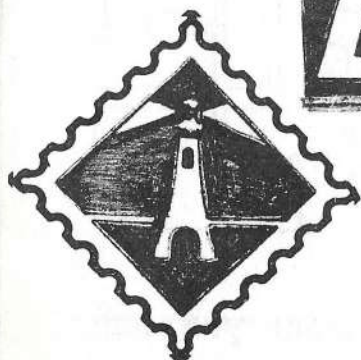
רוז מכירות פומביות

בית מסחר לבולים, שמטת בית השואבה ו, (פנת אלנבי 94) תל-אביב ת.ד. 4117 טלפון 613924
PHILATELIC STORE 1, HASHOEVA LANE (CORNER ALLENBY 94) TEL-AVIV
P. O. B. 4117 PHONE 613924

סמל לאלבום חשולה

סגד לון

Leuchtturm

אלבומים HINGELESS-FALZLOS

המפיצים

יום הזכרון
לחללי צה"ל
תשכ"ט

יום העצמאות תשכ"ט

יום העצמאות תשכ"ט

יובל ארגון העבודה הבין-לאומי

יום ההופעה
כ"ח בניסן תשכ"ט
16 באפריל 1969

בולאים חדשים

השירות הבולאי

ירושלים, תל אביב-יפו, חיפה, טבריה,
וחוה, באר שבע, נת. לוד ובכתי דואר.

הבא לבייתך תחביב אמיתי

היה מנוי בשירות הבולאי